

13 Tandem sicut beneficia novitii non vacant ante professionem , at vacante ea sequuntur , idem quoque est dicendum de penitentiis . Primum , quia Doctores tradunt , ut vidimus num. 3 , textum in d. cap. *beneficium* , intelligi de qui-
buscumque beneficiis : at pensiones largi dicuntur beneficia , ut probat *Gygas de penitentia* , qu. 28 , num. 1 . Secundo , quia per matrimonium vacantes pensiones , sicut , & beneficia , ut probavimus lib. 7 , de matrimonio , dip. 44 , num. 5 . atque ita quod ad extincionem sequuntur naturam beneficiorum . Tan-
dem , quia neque in persona monachii manere beneficium , cum capax proprii non sit , nec in monasterium transire , quia id fieri non potest abfieri Pontificis dispensatione . At-
que ita hanc partem teneret *Gygas de penitentia* , qu. 5 , num. 6 . *Lettera Zecchini de Repub. ecclesiast. tit. de regular. c. 3. num. 14.*
ampliatio 2. Atque in Societate IESU vacabunt pensiones
eis temporibus , in quibus beneficia vacare explicatum est
suffra , num. 6 .

S U M M A R Y

An novitio conferri posse Episcopatus, aut regimen monasterii? num. 20.
An novitio conferri posse beneficium secularare, vel habitum posse cum alio commutare? referunt quadam sententia, num. 21.
Explicatio sententia anchoris, num. 22.
An beneficium vacans non vacat, ad quod novitius habetur, post alteri conferri, cujus sint fructus, dum non conferitur? num. 23.
Quid de beneficio regulari? & explicatio decretum Tridentini sess. 4, c. 10. de reformatione, num. 24.
An aliquando beneficia regularia deuter (secularibus)? num. 25.

S U M M A R Y

*Ex fructibus beneficii novitii reservanda est congrua pars vicaria
inferiorum, eaque est per Episcopum Taxandram, num. 14.
Quae sunt fructus residui? Referringus varia sententia, num. 15,
16, & 17.
Sententia Auditoris, num. 18, & 19.*

14 **Q**uestio secunda. An novitus gaudeat fructibus sui beneficii? Hac in re id certum est, congruum ex illius fructibus portionem assignandam vicario ministratore illi beneficio: sic enim decurratur e. **beneficiis**, **de regularib.** in 6. hacten autem congrua portio est per ordinarium taxanda, iuxta ea quae in suis traductur in **Trident.** **les. 7.** de **reformat.** 4. 7. & **les. 15.** de **reformat.** 16. ut bene docet **Manuelus** **gu.** **regul.** **temp. 1.** g. 37. **art. 1.** & fatig significant **Glossa** **co.** **bene-** **ficium**, **verb.** **sic interm.** **Sylloge** 2. g. 8. **Angelus** **verb.** **no-** **uisitus**, n. 22. Et **Tabacina** g. ultima: aliud enim hanc pro-
visionem vicarii interficiunt beneficio exequandam per **Epi-**
scopatum, ut beneficiario abfuturo causa studi decurrerit
e. cum **ex eo** **ver.** **porro,** **de elect.** in 6.

15 Difficultas autem est de reliquo illius beneficii fructibus; Quia in re variis fungs. Autores: quidam enim sentiunt eos cedere in Ecclesie usus. Duncutur ex cap. quatuor de elez. n. 6. Item, quia cum hic non inferat beneficio per privatum, & propriam utilitatem, non potest eius fructus habere. Atque ita docent Glor. ss. ex c. Beneficiis, Jean. And. ad finem; Ananias c. patrimonio, in fav. de r. angelis. Angelus verb. novitatis, n. 22. & Ioh. Tadiensis g. s. 1. Aemilius, n. 18. & in hanc inquit, licet dubius, Anchae, ex cap. beneficiis, num. 1. v. 1.

beneficium, num. 1. not. 4.
16 Alii sententiis fructus residuosi fore monasterii in illius novitii alimenta. Sic docent *Antonius Cucus* lib. 3. *infusum moral. tom. 1. num. 82.* & idem videntur sentire *Tancardus. Et Brixiensis, quis referit*, & sequitur *Sylvestris, verb. religio 2. qu. 8. Angelus verb. religiosus, num. 13. Archid. cap. beatissimum, num. 1. verb. portione, de regulari, in 6. Manuel q. regular, tempore 1. qu. 37. art. 1.* Quamvis enim dicant fructus residuosi refervari novitio, eam tamen reddunt rationem, ne sit onerosus religione, & idem sententiis videntur futuros religiosos: si enim futuri effient novitio, ut de eis ad libitum disponeret, nullo onere sublevaretur religio. Quod clariss adhuc sentit *Manuel ibi, dum subdit, id etiam procedere in novitiorum ordinis Minorum*, quamvis religiosis illi suae regule trahere flores renos eis fructuos procurando, sed *Antonius Cucus*, non totum residuum futurorum monasteriorum, sed *id folium, quod ad novitii alimenta sufficiens est, reliquum autem futurum novitio, si exigit, ipso autem non exente, futurum mo- nastreri.*

17 Alii autem utramque opinionem conciliant, sic ut prior sustinens reservari fraudis residuum Ecclesie, verum habeat, quando monasteriorum potest compendiare novitium alere abique alio subfido: posterior autem sustinens reservari monasterio, varia sit, quando illud ita pauperiter, ut a levendo non sit. Ita sustinet Dominicus et ceteri, beneficium numer. 7, azor. tom. 1. infisi. moral. lib. 11. c. 16. quesi. 6. Sayra in Clav. regia lib. 6. cap. 5. num. 25. verf. postul. etiam. licet tandem concludat, servandam in hoc confundendinem.

18 Sed vera sententia est, *cōsiderans* reūndos reservari novitio, *et*que vera illius bona, *qui revera est beneficia*, *rius*, *nece propriū religiosi*, *capacem domini acquirendi*: ergo suo jure, *frāctari* non debet *in fructibus referat* Ecclesiæ. *Nec etiam est*, *cu* monasterio referentur ad novitii alimenta, *qui novitius non tenetur* ca solvere monasterio, *sive in eō permaneat*, *five id debeat* *ut prob*an^{us} *ibid.* 6. c. 10. n. 4. *Nec obstat cap. quia p̄fēt*, *cu* prima sententia innititur: *loquitur enim de Ecclesiā vacante*, *ut bene advertunt ferē omnes Doctores allegati numer. 15.* *at beneficium novitii minime vacat*. *Et ideo hanc partem fū*lūmē *Mandorū in cōfessiōnē annalib.* n. 6. 63, *cōfessiōnē 192.* *ad fin.* *Cōfessiōnē in privil. Mand.* *in notabilib.*, *qui ponit postflū*ceras *Apostolicas*, *ibid.* 13. c. 2, *in fine*. *Quod si tamen alīcū* *bi* *opposita confutetur legimē prescripta*, *ea servanda erit*, *cum consuetudo vī legi habeat*. *Ita dōtent Sylvester*, *et* *Manuel alleatus*, *num. 14.*

19 Hinc deducitur, eos fructus restituendos novitio excunti; ac eo profidente succedere in eos monasterium, utpote

C A P U T V

*Quid immutatum sit per Tridentinum sess. 25.
de regular. cap. 16. circa dispositiones bono-
rum ad novitios pertinentium sive donando,
sive renunciando, aut aliter contrahendo; aut
testando, & circa renunciationes beneficiorum
ecclesiasticorum?*

S U M M A R I U M.

Quot questions sunt tractanda? num. 1.
 Non comprehendantur in hoc decreto, qui in seculo non iuruit
 ingressus in religionem renunciariunt, num. 2.
 Ad comprehendendū in decreta Tridentini, qui ante religionis in-
 gressum bonis renunciariunt iuruit ingressus? Refertur quadam
 sententia, num. 3.
 Explicativa sententia anterioris, & sibiunter contraria, num. 4.
 Ad id decretum intelligatur de pueris, scilicet educationis gratia
 exsistentibus in monasterio? num. 5.
 An id decretum intelligatur de solis novitiis minoribus sexdecim
 annis? Refertur quadam sententia, & sententia anterioris,
 num. 6. Et 7.
 An intelligatur de novitiis cuiuscumque etatis, ita ut quacum-
 que ante possit renunciare servita illa forma Tridentini? num. 8.
 An intelligatur de novitiis Societatis IESU? num. 9.
 Quid si novitiis hic non renunciare juxta normam constitutionum?
 num. 10.
 An possint hic novitiis dare aliquid Societati, vel deponebōna apud
 infamem, donec illi renunciaret? num. 11.

Totum hoc capit versatur circa exponendum decre-
tum Trident., i.e., 25. de regul. c. 16 ad explicandum
quid in eo immutatum sit circa ea, que jure communis
disposita erant circa novitiorum de propriis bonis dispositio-
nem, que haecens precedentibus capitulis explicatu-
mus. Decretum illud sic se habet: *Nulla quoque renuncia-
rio, aut obligatio antea facta estiam cum iuramento, vel in fac-
tum eiuscumque causa proiecerat, nisi cum licentia Episcopi,*
super eius pietatis facta intra duos menses proximos ante proficiensem,
*de non aliis interpellari effectum suorum fieri; nisi usque sua pro-
fessione, alter vero facta estiam cum huius favoris expressa re-*

*nunciations, etiam iurata, sit irrita, & nullius effectus. Circa
quod decreta sunt multe, eaque quam gravissime diffi-
cultates infundunt, & ut recto ordine procedatur, ad qua-
druplicem quæsiionem reducentur. Prima erit de perfonis,
quibus haec renunciatione intercidetur. Secunda, de renun-
ciationibus, & obligacionibus intercidens. Tertia, de tem-
pore, in quo incipiunt vim fortiori renunciations. Ultima
de follementis, & alias reuocatis, in eis obseruantur.*

de iugementis, & ait res quibus in eis observandis,
2 Quæsi p̄ma. Quæ perforce comprehendantur in eo
Trident. decreto. In qua questione primò dubitari potest,
an soli novitati comprehendantur hoc decreto, antetiam ⁱⁱ,
qui causa ingrediendi novitatem, cum adhuc sunt in se-
cubo, bonis renunciant. Confusò dico, quando intuitu in-
gressus religionis: quia, si quis non habens animum ingre-
diendi religionem, bonis renunciasset, aut quancumque
aliam donationem facisset, abfuge dubio de ea donatione,
aut renunciatione non loquitor decretum hoc Trident. cum
nullus religionis repudius tum temporis habeatur. Et quamvis
aliq̄ distinguant, ut *Manuel. quæst. regular. tom. 2. qu.
47. art. octau.*, an longe ante ingressum fada sit donatio,
paùlo ante, diffundit pertinet, ad præsumptionem fori
externi; præsumbit enim fada intuitu ingressus, quando
paùlo ante facta est; ut diximus supra. At quod attinet ad
forum coniunctivum, solum spectandum est, an ea donatio,
& renunciatione fada sit intuitu ingressus in religionem. Et
ex illo esse omnino certum, quamvis renunciant habeat
animum ingrediendi religionem, si non intuitu ingressus
renunciavit, sed animus ingrediendi nihil prorsus ad re-
nunciationem contulit, quippe ea profusa facienda erat,
five ingredieretur, five non, non includi in eo decreto hanc
renunciationem, quia Tridentinum noluit auferre libertatem
renunciationis, quem independenter, ab ingressu reli-
gionis sunt: cum haec nihil prioris conferant ad libertatem
egressus tempore novitatem, cui in eo decreto conful-
tum voleat; et ita Doctoras allegandi numero sequenti. Nam
verè loquuntur exp̄lē, quando intuitu egressus renun-
ciatio sit.

3 Difficilis ergo est pertinet, quando renunciatio fit ante ingressum novitatis; at introitum ingressus duplex est sententia. Prior fulgit hanc renunciam compre-
hendit, & sic fore irritum, utpote, quae fit contra quis de-
cet formam prescribentis, ut fas ante duos profissionis prox-
imos mentes. Dicitur prima, quia Concilium in univer-
sum loquitur de renunciatione facta ante professionem,
non redirrigendo ad factum tempore novitatis, nisique i-
niquae decreti, qui est (ut dicimus nunc, *testo*) neimpe-
diatur libertas egressus novitiis timore, quod non poterit
omnibus suis bonis, quibus se intatuat ingressus spoliariat,

quæ habet vim in hoc casu, ac in renunciatione facta novitatus tempore. Secundò, quia lex pugnalis, & exorbitans extenditur ad alium calum, quando si ad illum non extenderetur, frustraretur, c. si civitas, de sententia exco. in 6. ubi determinatur, interdictum civitatis extendi ad suburbia, & contingenit adiuncta, ne facile sententia interdicti elidatur, & obstat. sicut, c. sententia de usu, in 6. communiter ibi recepta, ubi textum illum ulurari teſſari interdicente ait extende quoque ad codicilos, qui largè teſſamenti nomine clauduntur, eo quod alias facile prohibit fruſtraretur. At pafſus suo fine defraudatur hōc decretum, si ante ingressum in novitatum permitteretur renunciationes eius inuitu fāctā; ergo id decretum, quantumcumque peneal, & exorbitans est ad has renunciations extendendum. Et haec sententia est valde probabilitatis, eamque sustinet Navarr. libro 3. conf. in 1. edit. tit. de donat. teto conf. 7. & 8. in 2. tit. de regulari, rto conf. 8. & 22. Flaminius dicens sic eniūti Congregationem Cardinalem de renunciatione beneficii, lib. 3. queſt. 13. num. 9. Royas epistolas facieſſionem cap. 7. num. 30. & 31. spinis ſpeculo refam. glo. 12. principal. num. 5. Menochius lib. 338. num. 7. vol. 4. Azor. tom. 1. moral. lib. 13. cap. 9. queſt. 2. Ennanguel S. Iuſta verbo religio num. 5. Lelius Zecbius de Regula ecclēſiſtice tit. de regulari, cap. 3. num. 10. Ludovicus Lopez lib. 2. de contradiſib. cap. 39. noſtabili 5. Manuel queſt. regul. tom. 2. queſt. 47. art. 8. Leonardi lib. 2. de iuſt. cap. 41. dub. 4. num. 40. Cevallos qq. suis omnibus communib. queſt. 115. 19. sive Paulus Fafius de vocatione Epifēriorum lib. 2. cap. 18. num. 37. Sorbini in compendio p̄ſeſſorum Mendi, verb. Novitius, in suis annis pag. utrīusq. verbi ſed si ordinaciones, & renunciations. Regulus Beneditus lib. 1. part. 4. §. 2. num. 22. C. de ſenſatione. Eccl. quāmvis concludat referri Congregationem Cardinalem conſequitū oppoſitum, & ſi ita eft, ait illi ſtan- dum Molina tom. 1. de iuſtia diſput. 149. col. 7. ver. quod ad Ecclesiām attinet & diſput. 139. col. 8. ver. ambiq. ſurſus, q̄. 2. dīc. 604. n. 2. ait Guitiſas cap. quāmvis pāctum de hōſtia, in 6. dīc. normū trahēbat, in ſuſ dubius manet, utrā harum opinionei verior sit.

4. Posterior ſententia, cui tamquam probabiliori adhaeo, ſuſtinet huiusmodi renunciatione non comprehendendi illo decreto, & ſic eſte validum. Dicor, quia in dubio tex-

cus, et intelligendus juxta rubricam, ſub qua conſideratur, cum uniuersitatis textus congrua ſubtitutus titulus, l. 1. q̄. quibus ſpecialiter C. de re coeſo faciendo, & in proemio Ca-

mentinarum, ver. & licet ex diversitate. Cum ergo intel-

ligat̄ huius textus dubius eft, accipienda eft ex rubrica,

ſub qua conſideratur, quae eft de regularibus, non ergo in-

telligatur de meritis ſaccularibus, quales ſunt, in novi-

tatum nondum ingressi ſunt. Nec obſtat, ſi dicas ead. ſeff.

25. ſub eadem rubr. cap. 17. diſpone Tridentinum de ex-

amine voluntati ingredi in novitatum, & ſic adhuc facu-

lariū; non ergo obſtat rubrica de regularibus, ſub qua

decreto hoc cap. 16. continetur, quoniam intelligatur de

novitatum ingressis, non (inquam) obſtat, immo potius inde argumentum definiuntur ſpeciali, quando enim Tri-

dentinum de non ingressis diſpone voluit, id explicit.

Cum ergo in hoc decreto non explicuerit, ſigillum eft ni-

cērneri voluisse de non ingressis. Secundò id probatur ex

cap. 17. cuiuslibet 25. cui continuatū decretum, hoc cap.

16. per diſponimatum (quoque) ibi; nulla quoque renunciatione, cuius natura eft copulare ſequentiā cum precedentibus argumenti. Si praeceſſum quoque inſi. de ju-

naturali, & poſtulato inſtitu. de legatis, & paroſiſtore de-

determinare, ut notatur, l. 4. C. de impuber. & aliis ſubſi-

Cum ergo caput illud immediat p̄ſeſſoſum loquatur de

novitioſi, de cildem intelligentiū eiſi decretum capituli ſu-

ſequentiā, idque denotant omnia verba contenta in eo de-

creto cap. 16. quæ quidem omnia perteſiuntur indicant fer-

moniū effe de novitioſi, ibi; niſi ſiat intra duos menses pri-

moſi ante profiſionem: & ibi: finito tempore novitioſi: & ibi:

ne ante profiſionem novitioſi, ut novitioſi. Ex quibus omnibus

conſtat, id decretum in tota illa ſerie de foliis geſti tem-

pore novitioſi ferme non habere. At prohbita certi tem-

poſe contentur reliquo permitta, l. Imperatores, ff. de poſi-

tendo. l. Batu liberum. Sticnum ff. de legat. primo. Tertio, qui-

antequāren renunciatione illa ſit novitioſi, et perfonis meri-

ſacularis, & tradicatur de bonorum temporalium renun-

catione; non ergo de eo conſentit aliquid diſpone Conci-

lium, argum. c. viris, de iudicis, & cap. per venerabilis, qui

aliis ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii corollarium. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

lii ſunt legitimi. Quarto, quia decretum hoc eft iuri ſimi-

Quid, de conjugatis societatis, & Iude? n. 33.
Quid se fidejussione, quero fecerat novitii? n. 34.
Quid si nequitius readeret iurato librum a rationibus reddendi? n. 35.
Quid de renuntiacione beneficii ecclesiastici novitii? refertur duplex sententia, & sententia autoris; n. 36, 37. & 38.
Quis interius erunt fructui? & generaliter de omnibus beneficio, cui renunciat, n. 39.
Quid si titulo illius beneficii se iniuritus sacri ordinibus novitius? n. 40.
Quid de patrimonio, cuius titulo iniuritus est? n. 41.
A jus communie sit correctum per Trid, circa potestatem novitii ad renuntiacionem beneficio? n. 42.
Quid de renuntiacione officii publici, ut decurionatus, aut tabellionatus? n. 43.
Qualiter sibi posit novitius consulere in hac officiorum renuntiacione, ut illa recuperet egressus? n. 44.
In exigatur solemnitas Trident, si parentes ingredientur pacificare cum monachis, ut repudiet certa quantitate sibi affectata? n. 45.
Quid si ipse ingredientur consuetat ex regardeari? n. 46.
Quid si renunciat in favorem parentum, aut fratrum de consensu parentum? n. 47.

Questio secunda. Quid in decreto Trident. sess. 25. de regularib. c. 16. intelligunt nomine renunciations, & obligations, dum eas a novitis factis irritas reddit, nisi fiat eum solemitatis ibi praescriptis. Et primum dubitatur, an in eo decreto comprehendant testamentum a novitate factum, proinde non valeat, nisi fiat ante duos meus profaci proximos, & cum licentia Ordinarii, ut ibi de renunciations, & obligationibus a novitis factis praefabritur *Gutiérrez*, quampus pastum verb. *dum nupti tradebantur*, num. 4. de *pactis*, in 6. dubius manet, an hoc de ceterum loquatur in testamento tempore novitatis, aut an facio a cogitante ingredi rationem: & *Castillo de Utrera*, lib. 1. c. 65. num. 7, ait intelligi de testamento tempore novitatis facto, non tamen antea facto, & ita reflecteret si videlicet observatum, & pronunciatum; & intelligi quodque de testamento sullinet *Simplicio reform.* gls. 12. principali, num. 50. Et probatur, quia alias fravis facilissimo negotio fieri hunc decreto: & eadem est ratio in renunciations, & obligations, quae in testamento, eo vel maximè quod a contradicibus ad testamenta, recte dicatur argumentum, ut late *Eusebius in suis scriptis*, loco 17. a contradicibus ad testamenta.

23 Ceterum abque debito tenendum est, testamento non comprehendi in hoc decreto, & ita possit fieri a novitio quodcumque voluerit, quia Tridenti de solis renunciacionibus, & obligationibus loquitur at testamentum nec renunciatio, nec obligatio dicitur, nec finis hujus decreti procedit in testamento, nempe, ne ea ratione novitios referatur in libero egrella, si timat fore, ut egiendis non poterit bonis omnibus ante poefis, quippe testamentum nullum inducit super novitium illum obligationem, cum ante professionem posse illud revocare quodcumque liberetur. Atque ita docent Navarri, commentatori 2. num. 51. de regulari, & lib. 3. conf. 1. art. 2. tit. de regulari, conf. 83. v. 2. & 3. Guier, quiesc. canon. lib. 2. c. 1. a. num. 31. usque ad 34. latissime probans. Velutales de pariti, lib. 16. num. 15. & 16. Malina tom. 1. de iust. disp. 129. col. 7. vers. quod ad Ecclesiasten pertinet, in fin. Et disp. 139. colum. 8. vers. ambigue fortasse aliquis & t. 3. disp. 604. num. 1. Cavalesius decim. 11. num. 11. 2. & 3. Lactantius De Republica, eccl. tis. de regulari, c. 3. num. 10. Genesio in suis collectaneis, collect. 50. ad decretum, in fine, Iudicium 1. 7. tit. 7. p. 1. glo. 3. a. num. 4. Gratian. regul. 456. num. 7. Tapa autem, ingredi verb. indequus non de his c. 1. num. 15. in fine, Emmanuel. Sa summa verb. relig. num. 5. Vega 1. tom. summa 6. cito 1. 69. cito 4. C. 2. tom. 5. cito 3. M. Martini quiesc. regulari, tom. 2. quiesc. 47. art. 10. & tom. 3. qu. 16. art. 1. & insimil. 1. tom. 2. in edit. cito. 6. 9. n. 4. & 10. tom. 2. c. 7. n. 8. & 9. Azor tom. 1. insimil. moral. libro 12. c. 2. 29. q. 1. in fin. & lib. 13. c. 9. q. 2. Cervallus in suis quia, commu. qu. 6. 5. n. 6. & 7. q. 2. 21. n. 6. Leonardi lib. 2. de iust. 4. 1. dub. 4. n. 49. Benedictus Egidius 1. p. 4. & 1. n. 21. C. de facrofani. Ecl. & legit Rosa in novitiosis, decet 180. p. 1. p. 2. ubi dicit non posse dubitari de valore tellatorum emilis ante professionem, & quantum nullam rationem facias de hoc Tridentini decreto, si sentiret abrogatum, diceret utique.

14 Atque idem dicendum est de ultima voluntate quacumque, ut fuit donatio causa mortis, & codicilli: possunt enim fieri a novitio quoquinque tempore sicut & testamentum, tum qui nomine testamento continentur, *I. cum his statutis*, *S. si donator*, *ff. de donationib. inter virum & uxorem*, *I. fiduciammissum*, *ff. de leg. 3. l. Marcellus*, *S. i. ff. de donat. causa mortis*, tum enim quia cum possint quacumque revocari, sicut & testamentum, eadem est ratio de illis, ac de testamento. Et ita docent Nav. eo cons. 83. n. 1. & 3. velat. n. 19. Benedictus Egidius eod. n. 21. Gutiér. Molina, Azor. col. 1. 13. & 9. 21. Vega eo c. 9. capta. 4. Manuel eo c. 8. n. 99. & eoz 9. 47. 10. 10. ubi allegati sunt in praed. Secùs de donatione inter vivos irrevocabili, cuius effectus reservatur in tempus mortis, quia est statim irreversibilis.

15 Et similiter sentiendum est de quocumque contractu revocabili, qualis est donatio inter virum, & uxorem, &

meliorato in tertia bonorum parte, quam facit pater filio
in hoc regno, quare revocabilis est utique ad mortem, quamvis
in contractu sit, nisi in aliquibus causis exceptis l. reg.
17. *Tauri*, habuimus enim contra factus sic revocabiles pol-
lum fieri a novicio quecumque tempore; nec de his loquar
decretum Tridentini, quia cum sint revocabiles ad nu-
tum ante professionem non plus habent ratione renun-
tiationis bonorum, quam ultima voluntas, nec ullam indu-
cunt obligationem in disponente, sicut neque illa. Atque ita
fusigent *Meling* tom. 3. de iust. disp. 604. n. 1. *Manuchius* cons.
383. num. 7. vol. 4. quamvis minus bene defendat donatione
nem quandom sub conditione, ut non frirat sit, nisi fegau-
taria professione, esse irritam, cum non feriat forma Tri-
dentini, tum tamen a. 34. defendat, eam donationem
fuisse revocabilem prorutis; quamvis enim bens dixerit, qua-
tus annferit eam donationem fuisse irritam detinet formam
Tridentini, quod & nos dicemus n. 17. at minus confe-
queretur locutus est, dum censuit posse tempore revocari, &
adie esse irritam; si enim revocari posset non forat irrita;
sed revocari non posse defendimus infra.

16. E contra autem, si mutata tellamenti natura contra-
dictus alius irrevocabilis in eo iniretur; postulat enim in te-
mamentis donationes, renunciations, aliquae contradicte-
re possunt, ut in*dicto obstanti* p. 2. revocari ir-
revocabili.

leborum, ita ut a tempore condonari possent, immo revocabiles, juxta *Cloflatam* final. I. hæres palam, 6, fin. ff. de reform. & ibi Doctores, de qua re confundente ac *Caeruleas* in suis que^s, *commiss.* 240, num. 5, & *104a* qu. 75. In huiusmodi contractibus necessario ferenda etiam forma Tridentini, ut validi fiant, quia cum sine flatim, irrevocabiles non testamenti natur, sed contractum ratio hujus decreti. *Sic Nav.* lib. 3, capl. 2, edit. 1st, p. regnari, capl. 32, n. 1.

17 Quod si doquatio, vel renunciatio fierent à novitio cum ea conditione, ut fuit irrita, si professus non fuerit. Quidam confessi decretrit Tridentini non logui de his, at-

qui adeo posse fieri a novitio quocumque tempore abique forma ibi praescripta, quod hanc non sit absoluta neque similipler dispositio ante profersione, cum non nisi illa sequata sit firma, & valida neque ullum impedimentum omnino de profersione libertati aferat; atque adeo illi finaliter decreti obviet, licet hac ratione tunc etiam scilicet testamentum novitii diximus. Sic tradit Molina tom. 1. de iustitia libro 149. col. 7. ver. 11. ad Ecclesiast. ariet. Ceterum dicendum omnino est, decretum Tridentini logui de his donationibus, & renunciacionibus, & idem necessario fervandam esse illius formam, ut valeant. Duxor, quia etiam obligationi, & renunciacioni fadis cum solemnitate decreti Tridentini, etenim tacite ea conditio, ut professione nondum sequanta

hinc tacere. Et ceteris quod in causa de
finita protinus irrita, ut expresse deciditur in eo decreto, &
nihilominus ea loquuntur est necessaria: ergo idem erit ea
conditione expresa, cum taciti, & expreſſi idem fit judi-
cium. *i. cum quibus*, *ff. si certum poterit*, & frustra exprimitur
quod tacite subintelligitur. *i. Contra*, *ff. de heretico infi-
tiensi*, *qui hoc verbis ff. de legat. primo*, habetur enim pro ex-
presio, *qui tacito subintelligitur*. *i. fideicommissa*, *q. ff. filii*,
ff. de legat. Nec oblat ratio contraria: longe enim disparet
ratio de testamento, ac illi donatione, quia testamentum
potest quacumque revocari; at donatio illa, utpote quæ
inter vivos, & perfecta est, revocari nequit nisi ecclesio no-
ritio est religione, ut defendimus v. 20. Quare licet non con-
traveniat libertati egrégiius; contraveniat tamen maturitas,
quam in his donationibus, & renunciations alter irre-
vocabilis, quam per easdem novitii, peti decreatum Tri-
dentini; nempe, ut statim hanc sed bimeti proximo pro-
fessioni, & cum licentia ordinaria. Atque ita fulminent
Navarr. *lib. 3. confil.* in 1. edit. *titul. de donat.* conf. 7. *q. 2. in 2.*
edit. tit. de regular. confil. 82. *num. 2.* & *tempo 2. c. 7. num. 3.*
& eiusdem sententia est *Monachus confil.* 338. *n. 7. volum. 4.*
ubi, *ut contraf. ex n. 1.* loquuntur de donatione facta cum con-
ditione, ut valida non sit, nisi legitima professione, & ta-
men sufficiat *n. 7.* irritum fuisse, quia non facta fuit bi-
mefitri ante professionem cum licentia ordinaria.

⁸ Sed hincque dicta de valore tellamenti, & alliarum ultimarum voluntatibus novitii non servata forma Tridentini limitat. *Manuel 2, 33m, can. 7, n. 2, in 21, n. 50*, nisi novitius tellamentum condiderit, disponens ita eo de omnibus suis bonis in fraudem huius decreti Tridentini, tunc ait, haec irrita fore. Sed prout duplice hac limitatio, cum enim id decreatum solos contractus inter vivos, qui utpote irrevocabiles, obstant libere novitii ecclesia, intellectiverit oblique forma ibi prescripta celebrari, nulla frons adverterit id decreatum admitti potest, sola ultima voluntate revocabili disponente de omnibus novitiosis bonis. Quare non est, cur illa ultima voluntate

luntas non subflabit omnia hujus decreti solemnitate.
19 Tandem ex his deducitur nihil immutatum esse per Tridentinum circa facultatem novitii condendi testam- tum, & solemnitates jure antiquo in illo positas, & circa tempus, quo exequenda sunt contenta in eo testamento. Quare servanda sunt circa hac, ea quæ diximus vera esse jure antiquo in hoc libro.

20 Secundo dubitatur, an nomine renunciations, & obligationis intelligatur in eodem Tridentini decreto donatio, ac proinde valida non sit sine formitate ibi petititia. Et abique dubio dicendum est, eo nomine comprehendti, quia etiam non videatur propriè renunciatio.

et tamen quædam renunciandi propriis bonis species. Item
quia dubitari nequit eam comprehendere nomine obligatio-
nis, cum dominus obligatorem ad rem irevocabiliter traden-
dam donatario. Tandem, quia finis bujus decreti non mihi
suis habet locum in donatione, quam in renunciatione
tunc enim utraque oblati libertati novitii ad eligendum
Sic in fin. *Natura*, lib. 3. capl. in 1. edit. risuli. de donis. confi-
d. 2. & cens. 8. n. 11 in 2. titul. de regular. conf. 8. 1. n. 1.
cens. 2. & c. 2. & commentator. 2. v. 31. titul. de regular. Menop. de
arbitriis. lib. 1. centuria 5. capl. 436. n. 8. Spino Speculum
mentorum glo. 12. principia. 50. Emmanuel Sæfumma verb.
legio. n. 5. Molina s. de fide. dispu. 139. col. 9. 25. ampler
propos. Manuel. 11. summ. 2. edit. p. 90. m. 1. & 2. f. 7. n. 3. Vega
p. 1. sumpc. 50. capl. 3.

²¹ Aliquis audi^t hoc temperare, ut intelligatur quando donatio, vel renunciatio fieret in monasterio favorem, fecus quando fieret in persona secularis favorem. Dicuntur autem ex his iugis decreti, ubi de donatione bonorum facta monasterio a novitio fit fieri. Ceterum hinc limitatio est contra id decreturn, quod in principio loquitur generaliter de quacumque obligatione, aut renunciatione; nec minus obflat libertati egressius novitii, cui confutum voluit id decreturn, donatio facta persona seculari, quam facta monasterio.

22. Limitare tamen hoc, ut intelligatur, quando donatio eius aliquis momenti, attentis facultatibus noviti, quod aperte indicat idem Tridentum, decretum c. 10. dum prohibens aliquid dari monasterio tempore novitiationis subdit rationem his verbis; *ne hoc occasione dissedere negaret, quod rosam, vel maiorem partem substantia summae personae possit, nec facile, ne disceptari, id recuperare posse.* Quare sicut non interdicto novitio modicam eleemosynam tribuere pauperi extrango, nec aliqua sollemnitatem ad id defelicitas, ita nec eleemosyna erogata monasterio ipsi interdictetur. Et sic intelligo, quod dicit *Agor. cap. 1. Infr. moral. lib. 13. c. 9.* quia, *z. pbi*, atque *hoc decretum non intelligi eleemosynis quae per novitios: intelligitur enim de modicis.*

que libertatis egressus non oblate possent. Nec interdictum tribucere aliquod monasterio, vel monialibus in ipsius professione pro sufficiencia sua, & ex monialib[us] & pro festi-
tate: Sic Suarez. 5. tom. in 3. part. disput. 22. l. 6. c. 5. num. 15.
Et idem credo de convicio fado, in egressu in novitiatione,
& confutis dari tunc monialibus, quas vocant vulgo propri-
tas, nec haec reddendas egressis exstimo, qui sicut velut
jura, ac stipenda per modum eleemosyna dari tunc con-
futa: Et ideo de his non loquitor decretum Tridentini,
sed de his reddendis, que data sunt monasterio licet contra-
riam hujus tenet Capitulo qn. 439. num. 10, dicens per Tri-
denatum hoc prohiberi.

23 Similiter existim non interdic parentibus novitii ex propriis ipitorum parentum bonis non in detin novitiis, quia in legitima novitiis computandis essent donationem facere monasterio, quam posse facere cuicunque extraneo: quia Trident, in eo decreto iolam prohibet ex bonis novitii aliqui tribui monasterio. Nec oblat quod ex Velasco referimus, nro. 23, id enim ipsi reprehendimus. Quod si indecetas semper id licitum fore parentibus, quoties non habent bona filiorum, cum in dubio conferri debant ita contrahere, ut non delinqunt, nec de legitimis filiorum quidquam disponant. Respondeo, ex communiter accidentibus eculeri id datum in detin filia novitias, & communiter in filia legitimam computandam, & idea non licere: at si parentes potestarent id ex propriis omnino dare, aut non dare in detin filia, id licere.

24 At, an ex bonis novitii mutuo possit dari monasterio per parentes , vel tutores, non modica est difficultas: nam Doctores graves Accademias Salmanticae consulti de hac re, ut eos tacito nomine refert *Manuel 2. tomo summa. cap. 7. n. ultim*, subscripte id esse licitum, dummodo pignora aut

deinde, sufficiet intercedant, quia sic celst finis Tridentini in iis verbis, *me facio si disfervis, id recuperare posis: ita enim datis, facile nescio ingrediente recuperaburum.* Fayet Hondonnes conf. 73. numero 20. vol. 2, ubi ait in Tridentini decreto disponi nihil poteris dari monasterio, ut et acquiratur ante profiliencem non innuitus potes dari Matus, utpote quod monasteria non inveniuntur: *et ipse Matus ibi ait, te hoc non damnam, at non audere esse huius tentientis: quia Tridentinum prohibet quocumque praetextu tribus monasterio de bonis novitii, vel novitio. Et ita existimabo id non esse licitum, quamvis non auderem dare contrariantur; & non esse licetum tradit *Velsafus de part. c. 16. num. 22.* Si tamen parentes non possint.*

32. Si tamen parentes non quae de propriis filiis
sed de suis mutuo darent, nempe pacifico et si filia
profeatur, maneat illa quantitas in monasterio pro dote ip-
sum monialis; si autem non sequatur professio, non impute-
tur filia in legitimam, sed fit parentum periculum; ac proin-
te de propriis bonis omnino mutantur, credo id esse lici-
tum, quia id mutuum non sit de bonis novitie: quod lo-
quuntur interdictum eo decreto. Et ita Velatibus eorum, 32. ait,
evidisse non semel, & fecisse practicari, quamvis ipsi re-
linquant cogitationis optans declarationem Pontificis, quod
videatur indirecte offendit menti Concilii: sed hanc offensio-
nem ergo non vide.

Dum autem iubet Concilium ibi novitis abeuntibus
omnia bona restitui, intelligendum est una cum fructibus,